

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,
tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,
el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188601464
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija:

1) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugpjūčio 5 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr.1);

2) pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 10 d. nutarimo Nr. 1228 „Dėl valstybės sienos įgaliojimo ir jo pavaduotojų paskyrimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2), (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Dėl Nutarimo projekto Nr. 1:

I. Sprendžiama problema	2024 m. birželio 13 d. buvo patvirtintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1717, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (toliau – Reglamentas 2024/1717). Reglamento 2024/1717 nuostatomis keičiamos 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (toliau – Šengeno sienų kodeksas) III antraštinės dalies II skyriaus nuostatos, reglamentuojančios laikiną vidaus sienų kontrolės atnaujinimą – išsamiau detalizuotos laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo bei atnaujinimo pratęsimo procedūros, patikslintas laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo kriterijų sąrašas, vidaus sienų kontrolės atnaujinimo būtinumui pagrįsti nustatoma nauja priemonė – rizikos vertinimo atlikimas, Europos Komisijai suteikiama teisė, o tam tikrais atvejais ir pareiga vykdyti konsultacijų procedūras dėl laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo pagrįstumo ir kt. Dėl atliktų korekcijų taip pat pasikeitė ir Šengeno sienų kodekso struktūra (papildytas naujais straipsniais), todėl, siekiant šiuos pakeitimus integruoti į Laikino patikrinimų prie vidaus sienos atnaujinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugpjūčio 5 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo
--------------------------------	---

	įgyvendinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), būtina Tvarkos aprašo nuostatas suderinti su Reglamentu 2024/1717.
II. Siūlomos problemos priemonės	<p>Tvarkos apraše atliekamos šios korekcijos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reglamentu 2024/1717 Šengeno sienų kodeksas papildomas nauju 25a straipsniu, detalizuojančiu laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo procedūras, kurių būtina imtis valstybėje narėje dėl nenumatytos didelės grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui. Iki Reglamento 2024/1717 įsigaliojimo šio laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir atnaujinimo pratęsimo procedūras reglamentavo Šengeno sienų kodekso 28 straipsnis, todėl, siekiant Šengeno sienų kodekso ir Tvarkos aprašo nuostatų suderinamumo, atliktos techninio pobūdžio korekcijos. 2. Reglamentu 2024/1717 (pakeičiant Šengeno sienų kodekso 28 straipsnį) nustatomas naujas laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir jo pratęsimo pagrindas – susidariusi <i>didelio masto ekstremalioji visuomenės sveikatos situacija</i>. Siūloma, kad sprendimus, susijusius su šiuo vidaus sienų kontrolės atnaujinimu ir pratęsimu, priimtų Lietuvos Respublikos Vyriausybė. 3. Atsižvelgiant į tai, kad Reglamento 2024/1717 26 straipsnio 3 dalyje valstybėms narėms nustatoma pareiga priimančios sprendimus dėl laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo taikyti, be kita ko, atitinkamas <i>priemonės, kuriomis būtų sušvelnintas sienų kontrolės atnaujinimo poveikis asmenims ir prekių gabenimui</i>, siūloma, kad konkrečiu atveju taikytinos vidaus sienos kontrolės poveikį švelninančios priemonės būtų nustatytos Vyriausybės ar atitinkamai vidaus reikalų ministro sprendime, kuriuo atnaujinama arba pratęsiama vidaus sienos kontrolė, taip pat ir Vidaus reikalų ministerijos teikime (Vyriausybės nutarimo rengimo atveju). 4. Šengeno sienų kodekse valstybėms narėms nustatyta pareiga Europos Komisijai teikti pranešimus apie vidaus sienų kontrolės atnaujinimą ir pratęsimą (Šengeno sienų kodekso 27 straipsnis), o panaikinus vidaus sienų kontrolę Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai teikti vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo ataskaitą (Šengeno sienų kodekso 33 straipsnis). Atsižvelgiant į tai, kad 2025 m. vasario 14 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimais (ES) 2025/315 ir (ES) 2025/308 buvo patvirtintos <i>pranešimo apie laikiną vidaus sienų kontrolės atnaujinimą arba pratęsimą ir vidaus sienų kontrolės atnaujinimo arba pratęsimo ataskaitos formas</i>, siūloma nustatyti, kad Vidaus reikalų ministerija atitinkamoms Europos Sąjungos institucijoms Šengeno sienų kodekse numatytą informaciją teikia naudodama nurodytas Europos Komisijos nustatytas formas. 5. Reglamentu 2024/1717 buvo pakeistas Šengeno sienų kodekso 26 straipsnis, kurio 2 dalyje nustatytas įpareigojimas valstybėms narėms atlikti <i>rizikos vertinimą</i> tais atvejais, kai dėl didelės grėsmės viešajai tvarkai ir saugumui vidaus sienų kontrolės atnaujinimas yra tęsiamas 6 mėnesius (ir daugiau). Siūloma nustatyti, kad nurodytą rizikos vertinimą

	<p>pagal kompetenciją (grėsmės pobūdį) atliktų – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ar Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT).</p> <p>6. Reglamentu 2024/1717 Šengeno sienų kodeksas buvo papildytas nauju 42b straipsniu, kuriame numatyta pareiga valstybėms narėms, turinčioms bendras vidaus sienas, savo teritorijoje prie vidaus sienos nustatyti pasienio regionus (pasienio ruožo teritorija, kurioje vyksta kaimyninių valstybių bendradarbiavimas). Ši funkcija (nustatyti pasienio regionus) pagal kompetenciją yra pavedama atlikti VSAT.</p> <p>7. Vietoj sąvokos „laikinas patikrinimų prie vidaus sienos atnaujinimas“ siūloma vartoti Šengeno sienų kodekse vartojamą sąvoką „laikinas vidaus sienos kontrolės atnaujinimas“.</p> <p>8. Pasikeitus akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos pavadinimui, tikslinamas šios bendrovės pavadinimas į akcinę bendrovę „Via Lietuva“, o jai priskirta funkcija paskirstoma pagal veiklos sritį akcinei bendrovei „Via Lietuva“ ir akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“.</p> <p>9. Kadangi vidaus sienos kontrolė gali būti atnaujinama ne tik sausumoje, bet ir oro, jūrų, upių ir ežerų uostuose, nustatoma pareiga VSAT suderinus su akcine bendrove Lietuvos oro uostais bei akcine bendrove Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija nustatyti laikinas priemones, kurios būtų taikomos, kai laikinai atnaujinama vidaus sienos kontrolė.</p> <p>10. Atliktos redakcinio ir techninio pobūdžio korekcijos.</p>
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projektui Nr. 1 įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto asignavimų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Bus užtikrintas sklandus vidaus sienos kontrolės atnaujinimas ar pratęsimas.

Dėl Nutarimo projekto Nr. 2:

I. Sprendžiama problema	<p>Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybės sienos įgaliotiniai kartu su gretimos valstybės institucijų atstovais nagrinėja pasienio incidentus ir klausimus, susijusius su valstybės sienos apsaugos teisiniu režimu, Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje su gretima valstybe nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 1228 „Dėl valstybės sienos įgaliotinio ir jo pavaduotojų paskyrimo“ yra paskirtas valstybės sienos įgaliotinis ir jo pavaduotojai, kurie yra įgalioti nagrinėti galimus pasienio incidentus ir klausimus, susijusius su valstybės sienos apsaugos teisiniu režimu.</p> <p>Pažymėtina, kad, siekiant operatyviau valdyti rizikas, padidinti reagavimo į valstybės sienos pažeidimus spartą, užtikrinti efektyvesnę paieškos ir gelbėjimo darbų valdymą nelaimės vietoje, efektyviau kovoti su kontrabanda bei neteisėta migracija, nuo 2024 m. sausio 1 d. buvo atkurta</p>
--------------------------------	---

	Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Pakrančių apsaugos pasienio rinktinė (toliau – PAPR). Vadovaudamasi Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2024 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1V-223 „Dėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 19.4 papunkčiu, PAPR atlieka VSAT funkcijas ne tik tarptautiniame Palangos oro uoste, pasienio ruože su Latvijos Respublika, teritorinėje jūroje, Kuršių mariose, jūrų uostuose, bet ir <i>pasienio ruože prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos su Rusijos Federacija</i> . Tačiau PAPR pareigūnai neturi įgaliojimų pasienio ruože prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos su Rusijos Federacija atlikti valstybės sienos įgaliotinio ir jo pavaduotojų funkcijų nagrinėjant pasienio incidentus ir klausimus, susijusius su valstybės sienos apsaugos teisiniu režimu, o tai apsunkina PAPR priskirtų VSAT funkcijų vykdymą minėtame pasienio ruože.
II. Siūlomos problemos priemonės	Atsižvelgus į tai, kad, 2024 m. sausio 1 d. pradėjus veikti naujam VSAT struktūriniam padaliniui (t. y. PAPR), atsirado galimybė tolygiau paskirstyti VSAT rinktinių ruožus prie Europos Sąjungos išorės sienos, taip pat atsižvelgus į tai, kad dėl esamos geopolitinės situacijos gali padaugėti pasienio incidentų, siūloma sustiprinti nacionalines reagavimo į pasienio incidentus prie Europos Sąjungos išorės sienos pajėgas, t. y. valstybės sienos įgaliotinio pavaduotoju paskirti ir PAPR vadą, kas leistų sustiprinti Europos Sąjungos išorės sienos su Rusijos Federacija apsaugą.
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projektui Nr. 2 įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto asignavimų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Sustiprinta Europos Sąjungos išorės sienos apsauga.

Nutarimų projektai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimų projektuose numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas Nr. 1 įgyvendina 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1717, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso, nuostatas. Atitiktis lentelė pridedama. Nutarimo projektas Nr. 2 neįgyvendina ir neperkelia Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimų projektuose nėra naujų sąvokų ar terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Keičiamų nutarimų įgyvendinimo mechanizmas:

Priėmus keičiamus nutarimus, kitų teisės aktų priimti nereikės. Įgyvendinant Laikino vidaus sienos kontrolės atnaujinimo tvarkos aprašo projekto 8 punkto nuostatas dėl pasienio ruožų prie vidaus sienos nustatymo, VSAT vadui priimti įsakymo nereikės, nes šie pasienio ruožai jau nustatyti VSAT vado 2025 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 4-60 „Dėl teritorijų, kurios laikomos pasienio regionais, nustatymo“. Laikino vidaus sienos kontrolės atnaujinimo tvarkos aprašo projekto 8 punkto nuostatomis nustatomas aiškus teisinis pagrindas nurodytam VSAT vado įsakymui. Be to, VSAT, suderinusi su akcine bendrove Lietuvos oro uostais ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, turės nustatyti laikinas priemones, kurios būtų taikomos, kai laikinai atnaujinama vidaus sienos kontrolė.

Nutarimų projektų derinimo eiga:

Nutarimo projekto Nr. 1 derinimas. Nutarimo projektas Nr. 1 buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui, Lietuvos savivaldybių asociacijai, akcinei bendrovei Lietuvos oro uostams, akcinei bendrovei Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai ir akcinei bendrovei „Via Lietuva“.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, akcinė bendrovė Lietuvos oro uostai ir akcinė bendrovė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija pateikė išvadas, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

Nutarimo projektas Nr. 1 patikslintas:

- pagal akcinės bendrovės „Via Lietuva“ pastabas ir pasiūlymus ir darbo tvarka papildomai suderintas su šia bendrove bei akcine bendrove „Kelių priežiūra“;
- pagal Valstybės saugumo departamento pastabas;
- pagal Teisingumo ministerijos pastabas ir papildomai darbo tvarka be pastabų suderintas su šia ministerija. Dėl Teisingumo ministerijos 5 pastabos teikiame šį paaiškinimą. Vidaus sienos kontrolės atnaujinimas esant *ekstremaliajai situacijai* (pvz., pandemijai ir pan.) leido su tuo susijusias išlaidas finansuoti panaudojant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme numatyto Vyriausybės rezervo lėšas, tačiau 2024 m. kovo 1 d. įsigaliojus naujos redakcijos Biudžeto sandaros įstatymui nebeliko galimybės Vyriausybės rezervo lėšas skirti **ekstremalių situacijų ir krizių likvidavimui ir padarinių šalinimui**. Dabar Biudžeto sandaros įstatymo 11 straipsnio 2 dalis nustato, kad Vyriausybės rezervo lėšos naudojamos šiais atvejais:

- 1) įsipareigojimams, susijusiems su dalyvavimu tarptautinėse operacijose, vykdyti;
- 2) vykdant arbitražų ar teismų sprendimus, kuriais iš Lietuvos valstybės priteistos mokėtinos sumos, taip pat Vyriausybės sprendimu – kitoms išlaidoms ginant valstybės interesus padengti;
- 3) žymių Lietuvos visuomenės veikėjų laidotuvių išlaidoms padengti;
- 4) Vyriausybės nustatyto dydžio savivaldybių apmokėtoms Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro antkapio pastatymo, kapavietės sutvarkymo, antkapio atributikos pagaminimo ir įmontavimo išlaidoms kompensuoti;
- 5) humanitarinei pagalbai teikti;
- 6) perkeliamųjų asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką išlaidoms apmokėti;
- 7) orlaivių avarių, labai sunkių laivų avarių, sunkių geležinkelių avarių ir sunkių lynų kelio įrenginių avarių saugos tyrimų išlaidoms padengti.

Kadangi Biudžeto sandaros įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyti Vyriausybės rezervo lėšų panaudojimo pagrindai nėra susiję su vidaus sienos kontrolės atnaujinimu, todėl ir atsisakyta galiojančios nuostatos dėl patirtų išlaidų finansavimo panaudojant Vyriausybės rezervo lėšas.

Nutarimo projekto Nr. 2 derinimas. Nutarimo projektas Nr. 2 buvo be pastabų suderintas su Užsienio reikalų ministerija ir Susisiekimo ministerija ir š. m. kovo 13 d. pateiktas Vyriausybei svarstyti (paskelbimo Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje TAIS Nr. 25-3160(2))¹.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimų projektus parengė VSAT (vadas Rustamas Liubajevs, tel. (0) 707 59 9303) Sienos kontrolės organizavimo valdybos patarėja Vilija Plotnikovienė, tel. (0) 707 59 334, ir VSAT Teisės skyriaus patarėja Vilija Verseckaitė, tel. (0) 707 59 329, Nutarimų projektų rengimą koordinavo Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. +370 5 2718881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėjai Gintautas Zinkevičius, tel. +370 5 2717224, el. p. gintautas.zinkevicius@vrm.lt, ir Dainius Cicėnas, tel. +370 5 2718521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas Nr. 1, 4 lapai.
2. Atitikties lentelė, 14 lapų.
3. Orientacinė informacija, susijusi su Nutarimo projektu Nr. 1, 1 lapas.
4. Nutarimo projektas Nr. 2 ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
5. AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos, AB „Via Lietuva“, AB „Kelių priežiūra“ ir AB Lietuvos oro uostų derinimo išvados, 5 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Vladislav Kondratovič

Gintautas Zinkevičius, tel. (0 5) 271 7224, el. p. gintautas.zinkevicius@vrm.lt

---

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/b98738a0001711f0878bc971e70c4c04?positionInSearchResults=0&searchModelUID=46cf9ca9-68c1-4a05-9650-7b6dc10b2a39>